EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.7.2025
COM(2025) 450 final

2025/0248 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisellä assosiaatiosopimuksella perustetussa kauppakomitean kokoonpanossa olevassa assosiaatiokomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta tullien alentamiseen ja poistamiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen[1], jäljempänä ’sopimus’, mukaisessa kauppakomitean kokoonpanossa olevassa assosiaatiokomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta sopimuksen 29 artiklan 4 kohdan mukaista tullien alentamista ja poistamista koskevan päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välinen assosiaatiosopimus

Sopimuksen tavoitteena on edistää poliittista vuoropuhelua ja lisätä Ukrainan assosioitumista unionin politiikkoihin ja sen osallistumista unionin ohjelmiin ja unionin virastojen toimintaan. Se sisältää myös pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen, jolla luodaan edellytyksiä talous- ja kauppasuhteiden tiivistämiselle, jotta Ukraina voi asteittain yhdentyä EU:n sisämarkkinoihin. Sopimus tuli voimaan 1. syyskuuta 2017, ja pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta on sovellettu väliaikaisesti 1. tammikuuta 2016 alkaen.

2.2. Kauppakomitean kokoonpanossa oleva assosiaatiokomitea

Sopimuksen 465 artiklan 4 kohdan mukaan kaikkia sopimuksen IV osastoon (Kauppa ja kaupan liitännäistoimenpiteet) liittyviä kysymyksiä käsitellään kauppakomitean kokoonpanossa olevassa assosiaatiokomiteassa. Sopimuksen 29 artiklan 4 kohdan mukaan kyseinen komitea voi tehdä ”tiettyä tavaraa koskevan tullin poistamisen nopeuttamisesta tai tullin poistamisesta” [päätöksen, joka] ”korvaa kyseiselle tavaralle [Euroopan unionin tai Ukrainan] tulliluetteloiden mukaisesti määritetyn tullin tai vaiheluokan”, kun osapuolet ovat neuvotelleet ”mahdollisuudesta nopeuttaa ja laajentaa tullien poistamista niiden välisestä kaupasta”. Kauppakomitean kokoonpanossa oleva assosiaatiokomitea tekee päätöksensä osapuolten yhteisellä sopimuksella.

2.3. Kauppakomitean kokoonpanossa olevan assosiaatiokomitean suunniteltu säädös

Kauppakomitean kokoonpanossa olevan assosiaatiokomitean on määrä hyväksyä päätös tullien alentamisesta ja poistamisesta sopimuksen 29 artiklan 4 kohdan nojalla, jäljempänä ’suunniteltu säädös’.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on nopeuttaa ja laajentaa tullien poistamisen soveltamisalaa EU:n ja Ukrainan välisessä kaupassa.

Suunniteltu säädös sitoo osapuolia sopimuksen 465 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Kyseisessä kohdassa määrätään seuraavaa: ”Nämä päätökset sitovat osapuolia, joiden on toteutettava päätösten täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet.”

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Kauppakomitean kokoonpanossa olevassa assosiaatiokomiteassa Euroopan unionin puolesta otettava kanta perustuu tähän päätökseen liitettyyn kauppakomitean kokoonpanossa olevan assosiaatiokomitean päätösluonnokseen. Se on osapuolten sopimuksen 29 artiklan 4 kohdan

[1] EUVL L 161, 29.5.2014, s. 3.

mukaisesti käymien neuvotteluiden tulos. Neuvottelut käynnistettiin vuonna 2021 Ukrainan pyynnöstä. Ne keskeytettiin Venäjän Ukrainaan kohdistaman laittoman ja provosoimattoman täysimittaisen hyökkäyksen jälkeen ja Euroopan unionin hyväksyttyä 4. kesäkuuta 2022 ([2]) yksipuolisilla kaupan toimenpiteillä yksipuolisia kaupan vapauttamistoimenpiteitä, joita jatkettiin vuosina 2023 ([3]) ja 2024 ([4]). Osapuolet aloittivat neuvottelut uudelleen kesäkuussa 2025.

Neuvotteluissa päästiin yhteisymmärrykseen seuraavista parametreista:

– **Kaupan kasvu.** Tarkistetulla sopimuksella on saatu aikaan tasapaino Ukrainan EU:n kanssa käymän kaupan tukemisen ja tiettyjen EU:n maatalousalojen ja sidosryhmien erityispiirteiden huomioimisen välille. Neuvoteltu markkinoille pääsy vaihtelee tuotteen mukaan. Kaikkein herkimpien tuotteiden, kuten sokerin, siipikarjan, munien, vehnän, maissin ja hunajan, osalta korotukset ovat vähäisiä pitkälle menevään ja laaja-alaiseen vapaakauppasopimukseen verrattuna siltä osin kuin on kyse väliaikaisten yksipuolisten kaupan toimenpiteiden aikana käydystä kaupasta. Muiden tuotteiden osalta on tehty parannuksia, jotka hyödyttävät molempia osapuolia toisiaan täydentävillä markkinoillamme. Lisäksi on sovittu tiettyjen muiden kuin herkkien tuotteiden täydellisestä vapauttamisesta.

– **Lainsäädännön mukauttaminen EU:n maatalouselintarviketuotannon normeihin.** Uuden markkinoillepääsyn ehtona on, että Ukraina sitoutuu mukauttamaan lainsäädäntönsä asteittain tiettyihin EU:n maatalouselintarviketuotannon normeihin, jotka liittyvät esimerkiksi eläinten hyvinvointiin, torjunta-aineiden käyttöön ja eläinlääkkeisiin, tämän päätöksen liitteessä luetelluissa määräajoissa. Ukrainan odotetaan raportoivan edistymisestään vuosittain. Tämä lähestymistapa on johdonmukainen Ukrainan EU-jäsenyysprosessin ja EU:n säännöstön näkökulmasta.

– **Vahva suojalauseke.** Kummallakin osapuolella on mahdollisuus ottaa käyttöön suojamekanismi, joka mahdollistaa asianmukaisten toimenpiteiden käyttöönoton tilanteissa, joissa tuonti toisen osapuolen alueelta aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa kielteisiä taloudellisia, yhteiskunnallisia tai ympäristöön liittyviä vaikutuksia sen alueella. EU:n tapauksessa mahdollista häiriötä voidaan arvioida yhden tai useamman jäsenvaltion tasolla.

Unioni on tuominnut jyrkästi Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan ja toteuttanut ennennäkemättömiä toimia Ukrainan tukemiseksi tässä poikkeuksellisessa tilanteessa. Tuki pitää sisällään muun muassa taloudellista apua, makrotaloudellista rahoitusapua hätätoimenpiteisiin ja jälleenrakentamiseen, puolustustarvikkeiden toimittamista, Venäjän ja

---

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/870, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 152, 3.6.2022, s. 103).

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1077, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 144, 5.6.2023, s. 1).

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1392, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L, 2024/1392, 29.5.2024).

Valko-Venäjän vastaisten laajojen pakotteiden hyväksymisen sekä sopimuksen mukaisen yhteistyön tehostamisen ensisijaisessa toimintasuunnitelmassa[5] esitetyllä tavalla. Lisäksi Ukrainalle myönnettiin EU:n ehdokasmaan asema kesäkuussa 2022, ja liittymisneuvottelut aloitettiin joulukuussa 2023. Näin ollen suunnitellussa säädöksessä noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaista unionin velvoitetta huolehtia johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 207 artiklan 1 kohtaa, jossa määrätään, että yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti, ja suunniteltu säädös on seurausta näistä.

Tiedottaakseen asiasta kansalaisille ja kerätäkseen sidosryhmien mielipiteitä Euroopan komissio julkaisi kannanottopyynnön[6], joka oli avoinna 3. syyskuuta – 1. lokakuuta 2024. Komissio sai 111 vastausta, joista 49 tuli yksittäisiltä kansalaisilta ja 62 EU:n järjestöiltä ja yrityksiltä. Useimmissa EU:n maatalouselintarvikealan sidosryhmien kannanotoissa peräänkuulutettiin Ukrainasta tulevan tuonnin markkinoille pääsyn vähäistä tai maltillista lisäämistä ja tuotiin esiin vapaasta tuonnista väliaikaisten yksipuolisten kaupan toimenpiteiden aikana aiheutuneet häiriöt, kun taas toiset peräänkuuluttivat erittäin kunnianhimoista molemminpuolista markkinoillepääsyä ja korostivat EU:n vientipotentiaalia ja tarvetta hankkia tuotantopanoksia Ukrainasta. Ukrainan maatalouselintarvikealan sidosryhmät vaativat laajaa markkinoillepääsyä ja korostivat maatalouselintarvikealan merkitystä Ukrainan taloudelle ja vientituloille. Monet sidosryhmät vaativat Ukrainan lainsäädännön asteittaista mukauttamista EU:n tuotantonormeihin sekä vahvaa suojaa. Useimmat vastanneista vastustivat Ukrainan kanssa käytävän kaupan vapauttamista ennen kuin Ukrainan lainsäädäntö vastaa paremmin EU:n normeja. Jotkut kehottivat korottamaan tulleja tai lopettamaan kaupan kokonaan. Muutamat kehottivat lisäämään kaupan vapauttamista, koska Ukrainan etenee kohti EU-jäsenyyttä.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä *sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*.

Ilmaisu *säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia* kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka *voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*[7].

---

5 https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/10d63ead-6bd4-4173-9986-d74c664e45e5/details?download=true

6 EU:n ja Ukrainan välinen kauppa – vastavuoroiset lisävapautukset tulleista EU:n ja Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen 29 artiklan nojalla

7 Unionin tuomioistuimen tuomio, 7. lokakuuta 2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.1.2. Soveltaminen kyseessä olevaan tapaukseen

Kauppakomitean kokoonpanossa oleva assosiaatiokomitea on sopimuksella eli Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisellä assosiaatiosopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka kauppakomitean kokoonpanossa olevan assosiaatiokomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla sopimuksen 465 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta yleissopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on sen vuoksi SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta esitettävä kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä saa olla vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen kyseessä olevaan tapaukseen

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

4.3. Päätelmä

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska kauppakomitean kokoonpanossa olevan assosiaatiokomitean säädöksellä muutetaan assosiaatiosopimusta, on aiheellista julkaista se *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen hyväksymisen jälkeen.

2025/0248 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisellä assosiaatiosopimuksella perustetussa kauppakomitean kokoonpanossa olevassa assosiaatiokomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta tullien alentamiseen ja poistamiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni hyväksyi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, neuvoston päätöksellä (EU) 2017/1247[8], ja sopimus tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2017.

(2) Sopimuksen 29 artiklan 4 kohdan ja 465 artiklan 3 kohdan mukaan kauppakomitean kokoonpanossa oleva assosiaatiokomitea voi tehdä tiettyä tavaraa koskevan tullin poistamisen nopeuttamisesta tai tullin poistamisesta päätöksen, joka korvaa Euroopan unionin tai Ukrainan tulliluetteloiden mukaisesti kyseiselle tavaralle määritetyn tullin tai vaiheluokan.

(3) Sopimuksen 29 artiklan 4 kohdan mukaiset neuvottelut aloitettiin vuonna 2021 Ukrainan pyynnöstä. Neuvottelut keskeytettiin Venäjän Ukrainaan kohdistaman laittoman ja provosoimattoman täysimittaisen hyökkäyksen jälkeen ja Euroopan unionin hyväksyttyä 4 päivänä kesäkuuta 2022 yksipuolisilla kaupan toimenpiteillä yksipuolisia kaupan vapauttamistoimenpiteitä[9], joita jatkettiin vuosina 2023[10] ja 2024[11]. Osapuolet aloittivat neuvottelut uudelleen 2025. Näiden neuvottelujen tuloksena kauppakomitean kokoonpanossa olevan assosiaatiokomitean on määrä

---

8 EUVL L 181, 12.7.2017, s. 1.

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/870, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 152, 3.6.2022, s. 103).

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1077, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 144, 5.6.2023, s. 1).

11 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1392, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L, 2024/1392, 29.5.2024).

hyväksyä alustava sopimus, jolla laajennettaisiin tullien poistamista ja tuettaisiin Ukrainan lainsäädännön mukauttamista EU:n säännöstöön, mikä on tärkeä osa Ukrainan EU:n kanssa käymiä liittymisneuvotteluja.

(4) Kauppakomitean kokoonpanossa olevan assosiaatiokomitean on määrä hyväksyä päätös tullien alentamisesta ja poistamisesta sopimuksen 29 artiklan 4 kohdan nojalla vuoden 2025 aikana.

(5) On aiheellista vahvistaa kanta, joka otetaan unionin puolesta kauppakomitean kokoonpanossa olevassa assosiaatiokomiteassa, koska suunniteltu assosiaatiokomitean päätös tulee olemaan unionia sitova,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kauppakomitean kokoonpanossa olevassa assosiaatiokomiteassa unionin puolesta otettava kanta perustuu tähän päätökseen liitettyyn kauppakomitean kokoonpanossa olevan assosiaatiokomitean päätösluonnokseen:

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS ”TULOT” – EHDOTUKSET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA TALOUSARVION TULOPUOLEEN

1. EHDOTUKSEN NIMI

Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisellä assosiaatiosopimuksella perustetussa kauppakomitean kokoonpanossa olevassa assosiaatiokomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta tullien alentamiseen ja poistamiseen

2. BUDJETTIKOHDAT

Tulopuolen budjettikohta (luku/momentti/alamomentti): 12 luvun 120 momentti

Vuodeksi 2026 budjetoitu määrä: 21 368 300 000 euroa

3. RAHOITUSVAIKUTUKSET

☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia

X Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutuksia tuloihin.

☐ Ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin

Vaikutukset ovat seuraavat:

miljoonaa euroa (yhden desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta	Vaikutus tuloihin [12][13]	1. lokakuuta 2025 – 31. joulukuuta 2025	2026	2027
12 luvun 120 momentti	*Vaikutukset omiin varoihin*	8,3	14,3	14,3

4. PETOSTENTORJUNTA

Jotta ehkäistäisiin petokset, ehdotetussa päätöksessä tarkoitettujen tullinalennusten edellytyksenä on, että Ukraina on noudattanut kaikkia asiaankuuluvia edellytyksiä assosiaatiosopimuksen mukaisten etujen saamiseksi, mukaan lukien asianomaisten tuotteiden alkuperäsäännöt ja niihin liittyvät menettelyt, ja että Ukrainan tekee tiivistä hallinnollista yhteistyötä unionin kanssa siten kuin sopimuksessa määrätään.

[12] Vuosikohtaisten määrien on oltava arvioita, jotka perustuvat 5 jaksossa tarkoitettuun kaavaan tai menetelmään. Vuosittainen määrä maksetaan ensimmäisenä vuonna yleensä ilman vähennyksiä ja suhteuttamatta.

[13] Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

5. MUUT HUOMAUTUKSET

Odotettu vaikutus tuloihin muodostuu suosituimmuustullien summasta, joka kannettaisiin sopimuksen uudelleentarkastelun mukaisen kauppaa koskevan lisämyönnytyksen kattamasta määrästä.